

SIS - Standardiseringskommissionen i Sverige

Standarden utarbetad av

BST, BYGGSTANDARDISERINGEN

SVENSK STANDARD SS 22 44 50

Första giltighetsdag

Utgåva

Sida

1983 - 12 - 25

1

1 (4)

SIS FASTSTÄLLER OCH UTGER SVENSK STANDARD SAMT SALJER NATIONELLA OCH INTERNATIONELLA STANDARDPUBLIKATIONER ©

Glasblock – Provningsmetoder

Glass block – Test methods

Innehåll

1	Orientering
2	Omfattning och tillämpning
3	Referenser
4	Definitioner
5	Provblock
6	Provning
6.1	Vikt
6.2	Mått, Form
6.3	Termochock
6.4	Tryckhållfasthet

1 Orientering

Denna standard bygger i huvudsak på ER-nämndens Rapport ER: 1:73, Bestämning av vikt, form, mått, inre struktur och termochock hos glasblock och DIN 18 175, Glasbausteine, 1977.

2 Omfattning och tillämpning

I denna standard beskrivs metoder för bestämning och redovisning av väsentliga egenskaper hos glasblock.

Metod för optisk kontroll av bildförvrängning ges i SS 22 44 51, Glashålblock – Bildförvrängning.

3 Referenser

SS 22 44 51, Glashålblock – Bildförvrängning

DIN 1164, Portland-, Eisenportland-, Hochofen- und Trasszement, Teil 1

DIN 51 220, Werkstoffprüfmaskinen; Allgemeine Richtlinien

DIN 51 223, Druckprüfmaskinen

4 Definitioner

enkelglasblock

genomskinligt, ofta mönstrat, vanligen skålformat block av pressat glas

Enkelglasblock används (mellan betongspröjsar) för ljusinsläpp i vägg- eller bjälklagspartier, kupoler m m.

glashålblock

block bestående av två enkelglasblock hopfogade med fördjupningarna mot varandra

Glashålblock används på samma sätt som enkelglasblock och har bättre bärförmåga och isoleringsförmåga.

5 Provblock

Tio glasblock tas ut från leverantörens lager, på ett från statistisk synpunkt godtagbart sätt, från varje parti av samma sort. Samma tio block används till bestämning av vikt, form, mått, samt till termochockprovet.

Vid tryckhållfasthetsprovning ökas antalet provblock till 20 för block med kvadratiska siktytor respektive 40 för block med icke kvadratiska siktytor.

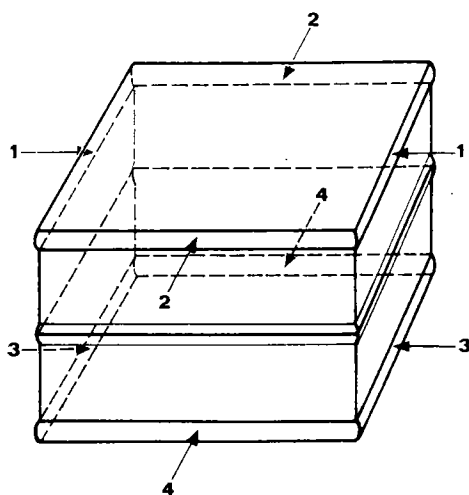
6 Provning

6.1 Vikt

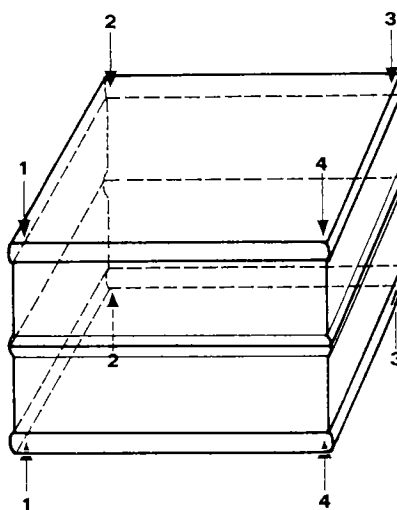
Utrustning	Våg med erforderlig kapacitet och avläsbarhet på 1 g.
Provning	Glasblocken vägs var för sig med en noggrannhet av 1 g.
Redovisning	Medelvärdet från mätningar på tio block redovisas på 5 g.

6.2 Mått, Form

Utrustning	Gigg enligt figur 3 för bestämning av skevhet hos glashålblock och enkelglasblock med kvadratiska eller rektangulära siktytor. Giggens sidor mot glasblocket måste vara planslirade och vinkelräta samt medge mätning på 0,05 mm.
Provning	Skjutmått för bestämning av längd, bredd och tjocklek för enkelglasblock, samt sidokantmått och tjocklek för glashålblock. <i>Längd, bredd och tjocklek</i> för enkelglasblock, samt sidokantmått och tjocklek för glashålblock mäts med skjutmått med noggrannheten inom $\pm 0,25$ mm. På glashålblock bestäms sidokantsmått på fyra mätställen enligt figur 1. Tjocklek bestäms på alla fyra hörnen enligt figur 2.

Figur 1. Sidokantbestämning (endast vid glashålblock). Fyra mätställen.

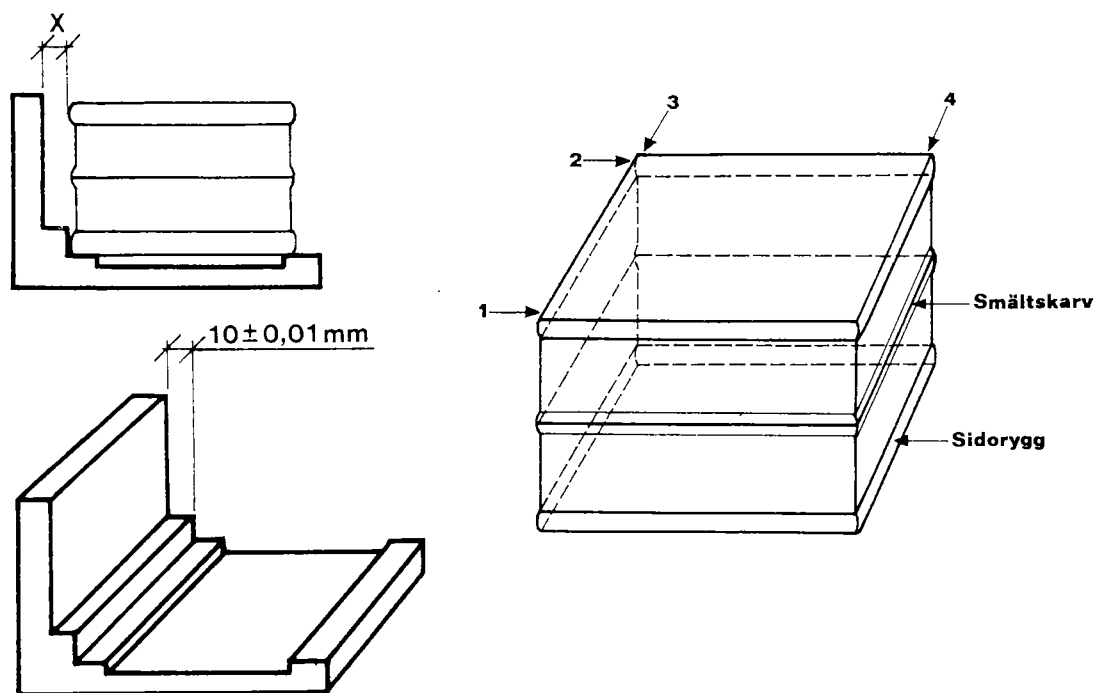
Figur 2. Tjockleksbestämning (samtidigt framgår brister i siktyornas parallellitet). Fyra mätställen.

För enkelglasblock med cirkulära eller ovala siktytor bestäms *diametern* (eller storaxeln) med skjutmått med 0,1 mm noggrannhet.

Vid oregelbundet formade enkelglasblock kan måttbestämningen i tillämpliga delar ske enligt här beskrivna metoder.

Skevhet för glashålblock och enkelglasblock med kvadratiska eller rektangulära siktytor bestäms med hjälp av gigger.

Avvikelse från avsedd form uttrycks som skevhet. Glasblocket läggs i gigen. Med skjutmått mäts avståndet $x - d$ v s avståndet mellan giggens vertikala sida och glasblockets övre sidokant. Mätningen utförs på två ställen på varje sida, vardera mätstället beläget intill respektive hörn.

Figur 3. Gigg för skevhetsmätning. Fyra mätställen

Redovisning

Skevheten redovisas som + eller – på 0,5 mm i förhållande till giggskenas bredd (10 mm) för alla fyra fogytorna och anges som medelvärde från mätningar på tio block.

Diametern anges på 0,5 mm som medelvärde från mätningar på tio block.

Vid oregelbundet formade enkelglasblock anges samtliga dimensioner som medeltal från mätningar på tio block med noggrannheten inom $\pm 0,25$ mm. Vid glashålblock redovisas om smältskarvarna går utanför sidoryggarna, se figur 1.

Längd och bredd för enkelglasblock redovisas som medeltal från mätningar på tio block med noggrannheten inom $\pm 0,25$ mm. Vid glashålblock redovisas sidokantmått som medeltal från mätningar på tio block med noggrannheten inom $\pm 0,25$ mm.

Tjocklek redovisas som medeltal från mätningar på tio block med noggrannheten inom $\pm 0,25$ mm. Brister i siktyornas parallellitet framgår av tjockleksbestämningarna.

6.3 Termochock

Utrustning

En korg så utformad att glasblocken hålls stående

Två vattenbehållare som vardera rymmer ca 10 l för varje kg glasblock som skall provas samtidigt

Anordning för nedsänkning och överföring av korgen med glasblock från den ena behållaren till den andra

Utrustning för att hålla båda vattenbadens temperatur konstant med högst ± 1 °C avvikelse från avsedd temperatur. Temperaturen i det kalla badet skall hela tiden vara 20 °C. Det varma badet skall genom höjning av temperaturen i tur och ordning ha temperaturena 54, 60, 66 och 72 °C.